

Ёвел пыгамберин китабы

Гириш

Ёвел пыгамбер барада айдарма маглумат аз болуп, онуң хачан яшандыгы анык мәлим дәлдир. Чакламалара гөрә, *Ёвел пыгамберин китабы* б. э. өң V-яда IV асыра, ягни Парс патышалыгының дүн-йә агалык сүрен дөврүне дегишлидир. Пыгамбер сүри-сүри чекиртгелериң элхенч чозушыны ве ондан соң Палестина юрдуна дүшен гуракчылыгы суратландыр-яр. Ол чекиртгелер тымсалында Реббиң гүнүниң голайаяндыгы-

ның нышаныны гөрийәр. Пыгамбер Худайың эмрине гаршы чыкяялар-ың Реббиң гүнүнде жезаландырылжакдыгы барада пыгамберлик эдйәр. Ол Худайың адамлары тоба этмәге чагырандыгыны айдяр. Худай Өз халкыны галкындырып, оны ялкажакдыгыны вада эдйәр. Ол әхли адамларың: эркеклердир аялларың, яшлардыр гаррыларың үстүне Өз Рухуны дөк-жекдигини Ёвел пыгамбер аркалы айдяр (2:28-38).

Гириш

Чекиртгелер беласы.....	1:1–2:17
Галкыныш вадасы	2:18–27
Реббиң гүни.....	2:28–3:21

1-нжи бап

¹ Петувалың оглы Ёвеле Реббиң шу сөзи аян болды:

Лешгер хужүм эдйәр

² Эй, яшулулар, диңләң сиз муны,
сиз хем гулак гоюң, тутуш юрдуң илаты:
сизиң гүнлериңизде я аталар дөврүнде,
хей-де, болупмыды шулар ялы зат?

³ Сиз муны етириң чагаларыңыза,
олар хем айтсын өз чагаларына,
оларың чагалары-да индики несле.

⁴ Юмуртгадан чыкан чекиртгеден артан хасылы ганат багламадык чекиртге ийди.

Ондан артаны ганат баглан чекиртге ийди,
ганат баглан чекиртгеден артан хасылы

- гемрижи чекиртге сүрүси
ийди.
- ⁵ Эй, серхошлар, айналың-да,
аглаң сиз,
тэзе шерап үчин налаң, оны
ичйәнлер,
чүнки тэзе шерап агзыңыздан
кесилди.
- ⁶ Себәби мениң топрагыма
уммасыз,
гүйчли бир лешгер чозды;
арсланыңкы ялы онуң дишлери,
эне ёлбарсыңкы дей гыйык
дишлери.
- ⁷ Ол вейран этди үзүм
шахаларымы,
чапым-чапым этди инжир
агачларымы,
шахаларының габыгыны
сыпырып,
ере ташлады;
үзүм шахалары-да агарып
галды.
- ⁸ Сөйгүли адаглысыны йитирип,
жул гейнен гыз кимин ах
чекип, нала!
- ⁹ Реббиң өйүнден кесилди инди
галла хем-де ичги садакалары.
Реббе хызмат эдйән руханылар
тутярлар ясы.
- ¹⁰ Мейданлар бошады, топрак
аглаяр,
чүнки вейран болды онуң
галласы.
Шерап гурап галды, зейтун-
да солды.
- ¹¹ Эй, дайханлар, арпа-бугдай
үчин гамланың,
үзүм багбанлары, сес эдип
аглаң,
чүнки вейран болды мейдан
галласы,
- ¹² гурап галды үзүм агажы,
солуп галды инжир агажы.
Нар, алма, хурма –
мейдандакы багларың гурады
бары.
Гутарды шол себәпден ынсан
шатлыгы.
- ¹³ Эй, руханылар, жул гушаның,
яс тутуң!
Эй, гурбанлык сыпасында
хызмат эдйәнлер,
дат-перят эдиң!
Эй, Худайымың
хызматкәрлери,
гижәңизи жул ичинде гечириң!
Чүнки галла, ичги садакалары
кесилендир Худайыңызың
өйүнден.
- ¹⁴ Агыз беклемәге белләң сиз
вагты,
жар эдиң мукаддес
йыгнанышыгы.
Яшулулары хем-де тутуш
юрдуң халкыны
йыгнаң Бейик Худайыңызың
өйүне
хем-де Реббе дат-перят эдиң.
- ¹⁵ Дат ол гүне!
Чүнки Реббиң гүни якындыр.
Гудратыгүйчлүден
Вейранчылык гүни кимин
гелйәр ол.
- ¹⁶ Эйсем гөзүмизиң алнында
ийжегимиз,
Худайымызың өйүнден-де
шатлыкдыр багтыярлык
кесилмейрми?
- ¹⁷ Тохумлар чүйредди кесек
астында,
аммарлар хем гугарып галды,
галла аммарлары чагшап
дагады,
чүнки галла экинлери хасыл
бермеди.

¹⁸ Мал-гара неңеңи зарын
ыңраняр!
сыгыр сүрүлери ыранып
баряр,
чүнки олар үчин ёкдур
яйлалар;
гоюн сүрүлери-де ысгындан
дүшен.

¹⁹ Я Реб, Саңа дат-перят эдйән,
чүнки яйлалары от ялмап
ювутды,
мейдан агачларының барыны
ялын көйдүрди.

²⁰ Саңа перят эдйәр хатда чөл
хайванлары,
чүнки гурап галды сув
акарлары,
от хем ялмап ювутды гөк
яйлалары.

2-нжи бап

¹⁻² Сионда ^a сурнай чалың,
Мениң мукаддес дагымда
ховпуң абаняңдыгыны
дуйдурың.
Гой, юрдуң тутуш илаты
горкудан сандырасын,
чүнки Реббиң гүни етип
гелйәр –
гараңкылык хем-де зулмат
гүни ол.
Булутлы хем түм гараңкы
гүндүр ол.
Көп санлы хем гүйчли бир
лешгер,
даглара яйрайар даң шапагы
дей.
Овалдан бәри онуң деңи-тайы
болманды,
соңкы несиллерден хем ол
дейин болмаз.

³ Онуң өнүнден от ялмап-
ювудяр,
ызындан-да ялын көйдүрйәр.
Өң янында топрак Эрем багы
дей,
ыз янында – тозап ятан бееван.
Ондан хич зат гутулып-да
билмейәр.

⁴ Оларың сыпаты атларыңкы дей,
бедевлер дей хужүм эдйәрлер.

⁵ Олар сөвеше тайяр гүйчли
лешгер дек,
шөвеш арабаларының
такырдайшы дек,
саманы яндырян ялның
шатырдайшы дек,
даг депелеринден бөкүп
ашярлар.

⁶ Халклар довла дүшйәр олан
өнүнде,
йүзлери-де горкудан ак тама
дөңйәр.

⁷ Олар сөвешижли дей хужүм
эдйәрлер,
эсгерлер дей дырмашярлар
дивара.

Херси баряр өңе өз угры билен,
совулмаяр олар өз ёдасындан.

⁸ Итеклемейәрлер бирек-бирегни,
йөрейәр өз ёдасындан хер
бири.

Әхли бөветлери бөвсүп
гечйәрлер,
оларың бадыны саклап
болмаяр.

⁹ Олар шәхере тарап
окдурылярлар,
диварларың йүзүнден
ылгаярлар,
дырмашып, жайлара
аралашярлар,

^a 2:1-2 Сион – бу Иерусалим шәхериниң бейлеки ады. Сөзлүге серет.

- огры кимин пенжирелерден
гирайэрлер.
- ¹⁰ Оларың өңүнде ер эндирайэр,
асман болса лерзана гелайэр,
Гүнүң, Айың йүзи гаралаяр,
йылдызлар хем шөхлесини
гизлайэр.
- ¹¹ Реб Өз лешгериниң өңүнде
батлы сесленайэр.
Ненеңси көп санлы Онуң
лешгери!
Онуң буйругына табын
болянларың ёкдур хасабы.
Догрудан-да, Реббиң гүни
бейикдир,
элхенчдир шүбхесиз –
чыдажак бармы?
- ¹² Реб хениз шуны айдяндыр:
«Агыз бекләп, аглап, яс тутуп,
тутуш йүрегиниң билен Маңа
өврүлиң.
- ¹³ Эшиклериңизе дерек
йүреклериңизи парчалаң,
Худайыңыз Реббе доланып
гелиң».
Ол мерхеметли хем рехимли,
гиң гөвүнли, садык сөйгө бай,
Ол жеза бермекден эл чекмәге
тайяр.
- ¹⁴ Ким билайэр, белки, йүз
өвүрмән,
эдер рехими,
Өзүңден соң гояр берекедини,
хатда Худайыңыз Реббе
берилйән
галладыр ичги садакаларыны?
- ¹⁵ Сионда чалың сурнайы,
жар эдиң мукаддес
йыгнанышыгы,
Агыз беклемәге белләң сиз
вагты,
- ¹⁶ Халкы йыгнап, жемагаты
тәмизләң,

яшулулары хем чагалары,
хатда эмйән бәбеклери
чагырың.

Гой, өйленйән йигит өз
отагындан,
гелин-де өз тутусыңдан
чыксынлар.

- ¹⁷ Гирелге билен гурбанлык
сыпасының арасында
Реббе хызмат эдйән
руханылар агласын.
Дийсинлер: «Өз халкыңа рехим
эйле, Реб,
халклара гүлки болмазлык
үчин,
Сен этме масгара сайлан
халкыңы.
„Оларың Худайы ниреде?“
дийлип,
миллетлер арасында
айдылмагы герекми?»

Реб Өз халкыны ялкажжак

- ¹⁸ Реб шонда габанды Өз
топрагыны
хем-де Өз халкына инди
рехими.
- ¹⁹ Реб жогап берип, дийди
халкына:
«Ине, Мен сизе иберйән:
галланы, шерабы, зейтун
ягыны.
Доюп-ганып иерсиңиз
олардан.
Мундан бейлөк миллетлер
арасында
Мен сизи этмерин инди
масгара.
- ²⁰ Мен демиргазык лешгерини
сизден узаклашдырып,
әкидерин оны сувсуз бош ере,
гүңдогар деңзине – онуң
өңүни,

- гүнбатар дензине – онуң ардыны.
 Гөтерилер гөге маслык ыслары,
 элхепус, ол этди бейик ишлери!
- ²¹ Эй, топрак, горкмагын, шатлан хем беген.
 Себәби Реб этди бейик ишлери!»
- ²² Горкмаң сиз, эй, чөл хайванлары,
 себәби яшылдыр чөл яйлалары.
 Баглар гетирйәр өз мивесини, зейтун хем-де үзүм берйәр бол хасылыны.
- ²³ Эй, Сион перзентлери, бегениң, Бейик Худайыңызда шатланың!
 Чүнки адалат үчин,
 Ол гүйз ягшыны ягдырды;
 Ол сизе болелин ягшы эчилди.
 Озал болшы ялы ягдырды,
 гүйз хем-де яз ягышларыны.
- ²⁴ Харманлар доллар галладан, челеклер хем долуп-дашарлар тәзе шерап билен зейтун ягындан.
- ²⁵ «Мен үстүңизе иберен әгирт лешгеримин:
 ганат багламадык, ганат баглан,
 юмургтадан чыкан ве гемрижи чекиртге сүрүсиниң хасылы ийип гутаран йылларының өвезини долларын.
- ²⁶ Сизиң ийжегиңиз болелин болар,
 олардан герк-гәбе доярысыңыз;
 сизиң үчин ажайып ишлери эден

Худайыңыз Реббиң адына алкышлар айдарсыңыз.

Мениң халкым гайдып утандырылмаз.

²⁷ Сиз Мениң Ысрайылың арасындадыгымы,
 Бейик Худайыңызың Мендигими,
 өзгәниң-де ёкдугыны билерсиңиз.

Мениң халкым гайдып утандырылмаз».

Реббиң гүни

²⁸ «Шондан соң Мен хер бир ынсан үстүне
 Өз Рухумы дөкерин.

Пыгамберлик эдер огулдыр гызларыңыз,
 дүйшлер гөрер гаррыларыңыз,
 аянлык аларлар йигитлериңиз.

²⁹ Шол гүнлерде Мен хатда гуллардыр гырнакларың үстүне,
 Өз Рухумы сув кимин дөкерин.

³⁰ Мен асманда ве ерде алааматлар: ган, от хем-де түссе сүтүнлерини гөркезерин. ³¹ Реббиң бейик ве газаплы гүни гелмезден озал, Гүн түмлүге, Ай хем гана дөнер. ³² Шонда Ребби чагыран хер бир ынсан халас эдилер, чүнки Реббиң айдышы ялы, гачып гутуланлар Сион дагында ве Иерусалимде болар, аман галанларың арасында Реббиң чагыранлары-да болар».

3-нжи бап

Реб миллетлере жеца берјек

¹ «Ине, шонда, Яхуда билен Иерусалимиң өңки абаданчылыгыны дикелден гүнлеримде, ² Мен әхли

миллетлери йыгнап, олары Ехошапат^a жүлгесине гетирерин, сайлан ысрайыл халкымы миллетлер арасында пытрадандыгы үчин, Мен шол ерде оларга хөкүм чыкарарын. Олар Мениң топрагымы бөлдүлөр, ³Мениң халкым үчин биже атдылар, олану лолу үчин, гызы шерап ичмек үчин сатдылар. ⁴Эй, Сур, Сидон ве эхли Пилишт веляятлары, сиз кимсиңиз Мениң үчин? Сиз Маңа гайтавул берйэрсинизми? Эгер гайтавул берйэн болсаңыз, Мен сизиң эденлериңизи окгунлылык билен тизара башыңызга саларын. ⁵Чүнки сиз Мениң алтын-күмшүми, сайлама хазынамы бутханаларыңызга экиртиңиз. ⁶Сиз Яхуда ве Иерусалим халкларыны өз чөклеринден узаклашдырып, олары грек халкына сатдыңыз. ⁷Инди болса олары шол ерден аяга галдырып, эденлериңизи өз башыңызга саяян Мендирын. ⁸Мен сизиң огулдыр гызларыңызга Яхуда халкына сатарын, ол хем сизиң чагаларыңызга узакдакы Шебалыларга сатар». Муну Реб айтды.

⁹Муну халклар арасында жар эдиң:

«Сөвеш үчин тайярлык гөрүң, батырлары аяга галдырың, гой, эсгерлериң бары жемленсин.

¹⁰Азалларыңыздан гылычлар, оракларыңыздан найзалар ясаң; эжиз „мен гүйчли“ дийсин.

¹¹Эй, төверекдөки эхли миллетлер, ховлугың, үйшүп йыгнаның! Я Реб, ашак индир Өз батырларыңы!»

¹²«Гой, миллетлер галкынсын, Ехошапат жүлгесине инсин, чүнки чар тарапдан гелен миллетлере хөкүм чыкармак үчин, Мен шол ерде отуржак.

¹³Оракларыңызга ишледиң, чүнки хасыл етишди; үзүм сыкылян ери долы, Челеклер долуп дашянча басгылаң. Чүнки хетден ашды псликклери миллетлең».

¹⁴Хөкүм жүлгесинде Биргиден мәхелле, эгирт мәхелле! Чүнки Реббиң гүни хөкүм жүлгесине голайдыр.

¹⁵Гүнүң, Айың йүзи гаралар, йылдызлар хем шөхлесини сачмаяр.

¹⁶Реб гүммүрдейэр Сиондан хем сесленийэр Иерусалимден. Асман билен ер лерзана гелиэр. Эмма Реб Өз халкына пенадыр, хем ысрайыл халкы үчин галадыр.

¹⁷«Шонда Мен Бейик Худайыңызың мукаддес дагым Сионда месген тутандыгымы билерсиңиз. Иерусалим хем мукаддес болар, кесекилер оны басып алмаз хич хачан.

¹⁸Шол гүн шейле болар: Даглардан тэзе шерап дамар, байырлардан сүйт акар, Яхуда жарларының эхлиси

^a 3:2 *Ехошапат* – бу сөз *Реб хөкүм эдйэр* диймеги аңладар. Серет: 2Йя 20:1-30.

суддан долар.

Реббин өйүнден гөзбаш
ярылып,

Шитим жүлгесиниң гуры
жарларыны гандыраp.

¹⁹ Вейран болар Мүсүр,
дөнер чөллүгө Эдом,
чүнки олар яхуда халкына
этдилер сүтем;
боядылар топракларыны

бигүнә гана.

²⁰ Йөне бакы месген болар
Яхуда,

Иерусалим-де болар
несилден-несле.

²¹ Мен аларын ганларының
хунуны
хем-де акламарын гүнәни,
чүнки Реб Сионда месген
тутяндыр».

